

Slezsko

Olomouc zlepšuje infrastrukturu, digitalizuje archiv a plánuje mobilitu

Ještě v 17. století byla Olomouc hlavním městem Moravy, poté pevností či sídlem jezuitů. Dnes se zde nachází po Praze druhá největší památková rezervace v ČR, je zde orloj, druhá nejstarší univerzita v zemi a také velká ZOO, která letos slaví 60 let od vzniku. Přes problémy, s kterými se potýká řada českých a moravských měst, je dnešní Olomouc inspirativním městem, kterému nechybí atmosféra historické metropole ani inovativní nápady moderní doby. A statečně se pere se vším, včetně poměrně nevysokého rozpočtu městské pokladny.

Lucie Sýkorová

Roční rozpočet Olomouce je kolem 2 miliard korun. Na stotisícové město, kde se pohybuje zároveň 25 tisíc univerzitních studentů, to není příliš (pro srovnání: o třetinu větší Plzeň disponuje ročně zhruba 5 miliardami). Přesto si město v mnoha směrech vede dobře. Například má kromě plaveckého bazénu i moderní aquapark. Před sedmi lety zde byl postaven na zelené louce. „Aquapark je akciová společnost, v níž město vlastní v současné době asi 95 procent akcií. Byl vybudován v roce 2009 jako PPP projekt a město postupně odkupuje akcie tak, aby se v budoucnu stalo stoprocentním akcionářem,“ popisuje postup města primátor Antonín Staněk. „Je potřeba říci, že aquapark byl zpočátku ztrátový, ale už v minulém roce se stal provozně ziskovým. Vzhledem k úvěrům na něj město dosud stále dopláci, ale do budoucna počítáme s tím, že bude mít vyrovnané hospodaření,“ doufá primátor. Kraj na provoz aquaparku nepřispívá, nicméně vodní svět funguje a byl dokonce nominován na aquapark desetiletí 2000–2010.

V Olomouci se kromě aquaparku stále užívají i starší krytý plavecký stadion s 50 metrovou dráhou a skokanskou věží. Ten splňuje podmínky pro standardní plavecké soutěže, využívají

ho i akvabely. Vedle krytého bazénu se nachází ještě nově zrekonstruovaný venkovní bazén s dráhou 25 m. Areál je v majetku města, poslední velká rekonstrukce byla dokončena v květnu 2013. Proběhla čistě v režii města, stála 48 milionů korun, z toho 14 milionů korun jsme získali z dotačního programu ROP Střední Morava,“ upřesňuje tisková mluvčí Olomouce Radka Štědrá.

ZOO chystá k šedesátinám africký pavilon i větší akvária

Nejnavštěvovanějším turistickým cílem v Olomouci je ale ZOO. Letos slaví 60 let své existence a při té příležitosti připravila řadu nových projektů. „Například nový africký pavilon, rozšíření výběhů v oblasti malého „Safari“, kterými projíždí vláček, nebo zrekonstruovaná mořská akvária, která patří v ČR k raritám,“ vyjmenovává primátor. „Africký tropický pavilon bude stát devět milionů korun a otevřít by se měl na jaře 2017,“ doplňuje. ZOO se nachází v prostředí lesoparku na Svatém kopečku nad městem a patří k nejnavštěvovanějším turistickým cílům v Olomouckém kraji. Je příspěvkovou organizací města, na jeho provoz přispívá Olomouc ročně částkou 24,5 milionu korun.

Skoro 200 milionů korun posílá město ročně všem svým příspěvkovým organizacím dohromady. Kromě ZOO je

to ještě Moravská filharmonie, která dostává od města ročně zhruba 40 milionů, trisouborové Moravské divadlo, které získalo loni 109 milionů korun, Městská knihovna s 18 miliony a Městské hřbitovy s 3,5 milionu korun.

Co se týká investic, letošní rok je v Olomouci ve znamení velkých rekonstrukcí infrastruktury.

„Rok 2015 byl dokončovacím rokem předchozího projektového období a přípravou na nové. Z tohoto ohledu jsme se v minulém roce spíše připravovali na budoucí kofinancování nových projektů. Pro letošní rok jsme investiční prostředky navýšili zhruba o 76 milionů, a to na 356 milionů korun,“ vyčíslil náklady primátor. „Situace je nyní taková, že zatímco v minulých letech se kladl důraz na vyčerpání prostředků z evropských fondů a investovalo se do větších staveb a projektů, běžná rekonstrukce a údržba infrastruktury zůstávala možná trochu upozaděna. Teď je tedy trend vyřešit tyto potřebné záležitosti,“ zdůrazňuje. A vzápětí upřesňuje, co město nejvíc v tomto směru pálí. „Asi největší chystanou investiční akcí je nyní rekonstrukce tramvajové trati na ulici 1. máje. A připravujeme už rekonstrukci navazující trati v ulici 8. května. Jako každé jiné město i Olomouc se potýká s nedostatkem parkovacích míst nejen na sídlišti, ale také v centru,“ konstatuje primátor.

Mořské akvárium v ZOO Olomouc

Do rekonstrukce vodohospodářské infrastruktury investuje město letos zhruba 100 milionů korun. „Co se týká vodovodních a kanalizačních přípojek, je město pokryto téměř ze 100 procent. Rekonstrukce těchto sítí je něco, co není příliš vidět, ale nemůžeme ji zanedbávat,“ podotýká Antonín Staněk a dodává: „Ještě bych zmínil jednu věc – Olomouc měla v minulosti problémy s dopravou a s bezpečností chodců, takže letos investujeme asi 10 milionů korun do realizace přechodů pro chodce.“

Pro zvýšení transparentnosti investic jsme zřídili investiční mapu, na kterou mohou občané sledovat na webu menimeolomouc.eu.

Město tvoří Plán udržitelné městské mobility

Právě v návaznosti na problémy v dopravě se město rozhodlo nechat si vypracovat Plán udržitelné městské mobility. Ten si klade za cíl skloubit zájmy bezpečnosti, parkování a veřejného prostoru s důrazem na pěší, cyklistickou a veřejnou dopravu. Projekt se nazývá Spokojená Olomouc.

Návrhy opatření ke zlepšení budou trvat dva roky. Zpracovatelem celého plánu je veřejná vědecká instituce Centrum dopravního výzkumu, za město Olomouc má projekt v kompetenci odbor koncepce a rozvoje. „Prvním krokem projektu je zpracování podrobných analýz, které se provádějí v letošním roce. Ty nám pomohou podhalit, jaké jsou naše potřeby v dopravě, jak dostupné jsou cíle našich cest, jaké máme problémy s hlukem, čistotou ovzduší, nedostatkem pohybu atd.,“ vysvětluje Antonín Staněk. Během dubna a května proběhl již průzkum dopravního chování obyvatel. Spočíval v dotazníkovém šetření, které se uskutečnilo na náhodně vybraném vzorku 1 076 domácností na území města Olomouc.

V roce 2017 se projekt zaměří na návrhovou část. Navrhovat se budou opatření v oblastech jako design ulic, veřejná doprava a intermodalita, parkovací politika, cyklistická a pěší doprava a další.

Plán bude navržen ve třech variantách, v tzv. nulovém, minimalistickém a maximalistickém scénáři, tedy výsledkem budou tři různé druhy vý-

voje městské dopravy a s nimi spojená dopravní opatření. Každá politická strana si ve svém volebním programu pro rok 2018 může vybrat ten scénář, kterému bude nejvíc důvěřovat. Tak bude naplňován i akční plán pro období 2019–2023. Důležitou roli bude hrát také finanční stránka různých opatření, ale část opatření má být finančně absolutně nenáročná. Podrobnosti o projektu jsou k dispozici na webu olomouc.dobramesta.cz.

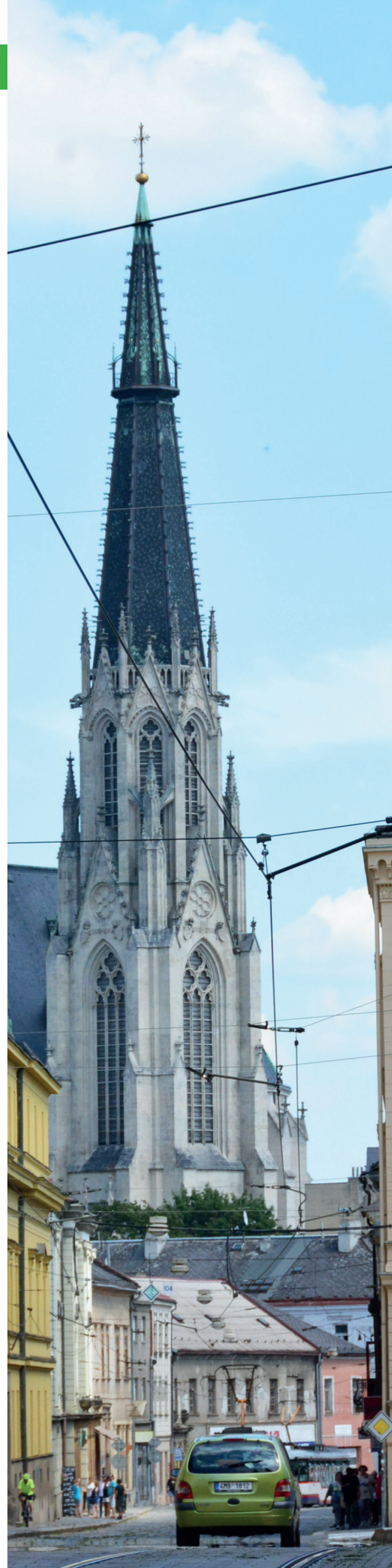
Protipovodňová opatření ožíví veřejný prostor města

Olomouc získá v příštích letech navíc i nové plochy kolem řeky Moravy, která protéká centrem města. A to v rámci nových protipovodňových opatření. V reakci na ničivé povodně z roku 1997 byl připraven projekt, kde je investorem stát, potažmo Povodí Moravy. „Protipovodňová opatření jsou rozdělena do několika etap, z nichž asi nejsložitější část nás čeká pravděpodobně v příštím roce (termín zahájení stále není stanoven – půjde o regulaci řeky Moravy přímo v historickém centru města Olomouce, které je městskou památkovou rezervací,“ uvádí Antonín Staněk. „Opatření se budou týkat především dvou mostů, takže to výrazně omezí také dopravu, možnosti parkování atd. Ale po dokončení opatření dojde k výraznému zvýšení kvality života v centru. Řeka je totiž dodnes svedena do koryta s kamennými břehy. Opatření směřují k tomu, že by v centru měly vzniknout náplavky, řeka bude zpřístupněna lidem a bude zde vytvořen nový veřejný prostor k oddechu a odpočinku, podobně jako je to například v Praze,“ vypráví primátor.

A připomíná, že řeka Morava ožila v posledních letech také díky výletní lodi, kterou provozuje místní občanské sdružení. „Kromě toho organizují vyhlídkové vyjíždky na raftech také vodáci, a to pod názvem Peřej tours. Na propagaci s nimi spolupracuje městské informační centrum,“ doplňuje mluvčí Radka Štědrá.

Dokumenty z největšího archivu putují na web

Prvenství si drží Státní okresní archiv Olomouc, který je v současnosti vzhledem k téměř sedmi běžným kilome-

trům uložených archiválií největším archivem této kategorie v České republice. Do starých archiválií Olomouce se může nyní hlouběji ponořit i laický zájemce, aniž by se musel složitě prodírat kilometry dokumentů. Letos v létě zde totiž město ve spolupráci se Státním okresním archivem Olomouc a olomouckou pobočkou Zemského archivu Opava nainicuje unikátní projekt – nejvýznamnější a nejzajímavější historické dokumenty z archivů budou postupně zveřejňovány na webu archivy.olomouc.eu. „Digitalizované staré dokumenty z archivů umísťujeme na web spolu s populárně naučným komentářem profesora Fialy z Filozofické fakulty Univerzity Palackého,“ dodává k tomu primátor Olomouce.

Partnerská města: Evropa, ale i USA a Čína

Olomouc má 11 partnerských měst. Patří mezi ně polský Krakov, maďarská Pécs, nizozemský Veenendaal nebo francouzské Antony. Chystá se také partnerství s chorvatským letoviskem Makarska. „Spolupráce je minimálně v každém volebním období podrobována auditu v tom smyslu, že nepodporujeme formální kontakty, ale chceme, aby každé partnerství něco přinášelo. Nejdelší partnerství máme s finským městem Tampere, to vzniklo již v roce 1986,“ připomíná Antonín Staněk.

„Máme partnerství také s městy, v nichž je významná komunita českých emigrantů, například německý Nördlingen nebo švýcarský Luzern. To souvisí s tím, že před válkou byla Olomouc osídlena německým obyvatelstvem,“ vysvětluje primátor. Mimoevropskými partnerskými městy Olomouce jsou americké Owensboro z Kentucky a čínský Kunming. „Partnerství s Kunmingem bylo podepsáno v roce 2015, je tedy poměrně mladé. Zájem z čínské strany se objevoval už v minulých letech, ale většinou to ztroskotalo na tom, že čínská strana nevyvíjela žádnou konkrétní aktivitu kromě toho, že by chtěla přicestovat do Evropy,“ líčí Antonín Staněk. „Kunming je hlavním městem provincie Yunnan, která je partnerskou provincií Olomouckého kraje. Vznik partnerství mezi městy byl tedy iniciován na základě návštěvy zástupců provincie Yunnan na Krajském úřadě Olomouckého kraje,“ vzpomíná primátor. „Poté jsme absolvovali několik seznamovacích setkání, která byla hlavně o vytipování konkrétních oblastí, v nichž bychom mohli s Čínou opravdu spolupracovat. Několik oblastí se podařilo najít a opět zde hraje určitou roli univerzita, která má Konfuciovu akademii a katedru čínštiny. Zájem projevila i lékařská fakulta ve spolupráci s fakultní nemocnicí, a to o bližší kontakty s tradiční čínskou medicínou,“ prozradil Antonín Staněk.

A našla se ještě další oblast, v níž by Olomouc mohla s Čínou spolupracovat. „Kunming je město věčného jara a v jeho okolí se rozkládají velké květinové plantáže. A to ve spojení s Olomoucí jako městem květin, kde se koná tradiční výstava Flora Olomouc, skýtá příležitost i k výměně květinových výstav. Na jaře 2017 by měla proběhnout expozice čínských pěstitelů na jarní etapě Flory,“ říká primátor. Dále mají podle něj Číňané zájem o českou kulturu a umění, ať už výtvarné, nebo třeba balet. „Témata pro hlubší spolupráci se tedy našla a v nejbližší době se ukáže, jestli k naplánovaným projektům opravdu dojde,“ konstatuje Staněk. „Zrovna Kunming je v rámci Číny poměrně specifický, byly tam vysídlovány kulturní menšiny, které tam stále žijí, a o to je město zajímavější,“ podotýká.

Investory i profesory láká anglická škola

Kam se podle Antonína Staňky Číňané naopak nehrnou, jsou olomoucké průmyslové zóny. „Nemyslím si, že rozlohou a velikostí je tento typ zón tím, co by odpovídalo zájmu čínských investorů. Oni podle mě spíše hledají už hotové podniky, než že by chtěli úplně stavět na zelené louce,“ uvažuje primátor.

Všechny průmyslové zóny v Olomouci jsou v současné době zaplněné. „Máme ale vytipovanou jednu oblast,

Tři otázky pro Antonína Staňku, primátora statutárního města Olomouc

Jste primátorem Olomouce a zároveň aktivně působíte na Univerzitě Palackého. Jak vypadá spolupráce města a univerzity?

V současné době minimálně čtyři členové Rady města jsou svojí původní profesí spojeni s univerzitou. Spolupráce s městem funguje tedy dobře, musí být samozřejmě vyvážená, nesmí docházet k dojmům, že vedení města vstupuje nevhodně do vedení univerzity nebo naopak. Snažíme se především využít kontaktů, které máme z partnerských měst Olomouce, abychom podpořili další rozvoj univerzity, ale zároveň stejná podpora funguje i obráceně. Uvedu příklad: Město podepsalo memorandum s polským městem Krakovem, ale velký podíl na úspěšném nastartování spolupráce měla katedra polonistiky, která funguje na Univerzitě Palackého. Nebo jsme zde měli španělského velvyslance, který si také velmi pochvaloval spolupráci s univerzitou a připomněl, že v Olomouci byla první

kde by mohla vzniknout nová zóna. Je to v blízkosti Neředínského letiště. Plánujeme ještě v tomto volebním období učinit všechny kroky pro to, aby se tam mohla nová průmyslová zóna rozvíjet. Už jsme jednali předběžně s několika firmami, které by měly o pozemek v této zóně zájem. Myslím, že potenciál nová zóna bude mít," věří primátor.

To, co do Olomouce láká zahraniční kapitál, je podle něj mj. i skutečnost, že zde funguje česko-britská mateřská a základní škola, která vyučuje podle britských školních programů. „V letošním roce jsme ji také významným způsobem podpořili, poskytli jsme městské pozemky na přístavbu školy, aby mohla navýšit své kapacity. Vedení města vnímalo rozvoj této školy jako velice významný, a to nejen pro manažery velkých firem – ti se zde díky tomu mohou usadit se svými rodinami –, ale máme zde i vysokoškolské profesory, kteří hledají pro své děti tento typ školy. I ze strany Czech Investu je to vnímáno jako určité plus," tvrdí Antonín Staněk.

Hazard? Jen regulace, zákaz se neosvědčil

V oblasti hazardu má Olomouc vyhlášku, která zredukovala počet heren zhruba na polovinu a stanovila pravidla pro to, kde mohou herny být a kde ne. „Nezavedli jsme nulovou toleranci k hazardu, protože jsme přesvědčeni, že to

Olomoucký orloj

FOTO: LUCIE ŠÝKOROVÁ 4x

nevede ke kýženému výsledku, herny de facto nezmizí, ale přemění se v něco jiného. Takovou zkušenost měla mnohá města, která se rozhodla hazard úplně zakázat," říká k tématu Antonín Staněk. Krátce před posledními komunálními volbami bylo ve městě vyhlášeno referendum o zákazu hazardu, ale účast veřejnosti byla minimální – v jednotkách procent, takže referendum nebylo platné. „Nicméně Olomouc byla jedním z prvních měst, kde došlo k dohodě, že

majitelé heren odstranili blikající reklamní poutače. To se potom rozšířilo i do jiných měst. Myslím ale, že herny ubývají v poslední době především přirozenou cestou s tím, jak jsou zvyšovány daně a odvody, a také snad i vlivem negativních kampaní," uvažuje primátor. Co se týká příjmu města z hazardu, činil v minulém roce cca 108 milionů korun. Prostředky z této oblasti investuje město přednostně do sféry kultury a sportu.

katedra španělštiny v Čechách, ještě předtím, než vznikla na Karlově univerzitě. Město podporuje významným způsobem asi nejznámější mezinárodní přehlídku odborných dokumentů Akademia film Olomouc. Dalším příkladem je Vědecko-technický park, který vybudovala univerzita a město poskytlo pozemky. Vědecko-technický park se dynamicky rozvíjí, v současnosti je většina budov už plných a univerzita uvažuje o přístavbě.

Jak vnímáte změny a dění na Vrchním státním zastupitelství, které se nachází v Olomouci, a výměnu ředitele krajské policie, která proběhla loni na konci roku po vypuknutí kauzy Vidkun?

Vedení města nemá žádné kompetence ve vztahu k Vrchnímu státnímu zastupitelství. Není to instituce, kterou bychom zřizovali ani s ní nejsme pravidelně v kontaktu. Takže my všechny tyto změny vnímáme jako informace,

které dostaneme a pracujeme s nimi. Trochu mě ale mrzí, že Olomouc je někdy spojována s takovými kauzami a se státními zástupci, protože to jí nečiní dobré PR. Co se týká krajského ředitelství policie – s policií řešíme běžné záležitosti jako zajištění bezpečnosti při sportovních nebo kulturních akcích a podobně bez ohledu na to, kdo tam zrovna sedí. Spolupráce funguje dobře, hladký průběh měly dosud i všechny ohlášené demonstrace, město je z tohoto ohledu velice bezpečné, a to je pro nás důležité.

Jak vedení města a obyvatelé Olomouce nahlížejí na kauzu Vidkun, v rámci níž byl loni na podzim zatčen i hejtman Olomouckého kraje Jiří Rozbořil?

Myslím, že to většina lidí neřeší. Krajské zastupitelstvo mu vyslovilo důvěru... ale pan hejtman v dalších volbách podle našich stranických pravidel kandidovat nemůže, ať už jeho „kauza“

dopadne jakkoliv. Myslím si, že je problém především v tom, že policie a soudy nejsou schopny konat rychle a mezi podezřením člověka, jeho mediálním zostuzením, následným trestním stíháním či případným odsouzením proběhnou tři nebo čtyři roky bez jakékoliv informace – to působí na veřejnost negativně. A vše se děje mediálně, s velkou pompou, a pokud k tomu média prohlásí, že je vyšetřování zmanipulované, podrývají tím ještě více autoritu všech institucí. A to je podle mě v demokracii to nejhorší. To přispívá k letargii lidí, kteří budou potom volit kohokoli, kdo se jim předhodí jako ten, kdo vše vyřeší. Takto to soudruzi řešili v roce 1948. A pak už je 20 let nebyli lidé schopni vyměnit... Zkrátka pokud dojde k obvinění někoho, jako je hejtman, musí to být připravené, po zákroku musí přijít soud a rozhodnutí, případně ještě odvolání a rozhodnutí. Ale pokud je mezitím taková prodleva a uvádí se jen, že se věci analyzují, je to špatné. ■